

GAZETA

PODHALAŃSKA

TYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM PODHALA — SPISZA — ORAWY.

Nr. 23

Nowy Targ, dnia 25 czerwca 1933 r.

Rok XXI.

O przyszłość Podhala jako letniska i uzdrowiska.

14)

Skończywszy krótki opis obecnego stanu naszych letnisk, skolei zastanowić się wypada nad zasadniczymi brakami, które rozwój Podhala jako wielkiego letniska hamują i nie pozwalają w całości wykorzystać tych walorów, jakimi Podhale obdarzył Stwórca i natura.

W rozwoju Podhala jako letniska trzy czynniki odgrywają decydującą rolę: umiejętna propaganda, należycie rozwinięta sieć komunikacyjna i odpowiednia rozbudowa ośrodków letniskowych.

Zacznę od pierwszego, tj. od propagandy. — Nie będnie przesadnem powiedzenie, że żyjemy w okresie nadmiernego reklamtarstwa, które wcisnęło się i wciska w każdą dziedzinę życia. Oczywiście rzecz, że i sprawa letnisk wymaga dostosowanej do potrzeb czasu reklamy, która z jednej strony miałaby za zadanie dokładnie poinformować o wszelkich właściwościach danej miejscowości, z drugiej strony winna wykorzystać wszystko to, co do jak największego ściąggu niejednokrotnie mało krytycznych gości potrzeba. Są bowiem ludzie, dla których wystarczy poznać daną okolice, by ich do niej zachęcić, są natomiast i inni, co do których stosować się musi często sztuczne i błyskotliwe środki zachęcające.

Niezwykle skuteczną propagandę prowadzi od paru lat Zakopane. Wprowadzenie wyścigów konnych niezwykle i wszechstronne rozwinięcie sportu zimowe-

go, opery górskie, to wszystko, co z Zakopanego zrobiło stolicę wypoczynkową Polski i światowy ośrodek sportowy. Również wielkie znaczenie propagandowe ma rodzimy film podhalański „Biały ślad”. Wprawdzie reklamuje on jedynie tylko Zakopane i jedynie jego zimowy wygląd i związane z nim atrakcje, niemniej jednak jest on poważnym krokiem naprzód w skutecznej odpowiadającej dzisiejszym wymogom propagandzie. Dziwić się wypada, że realizatorzy tego filmu walczyć musieli z takimi trudnościami, by go spopularyzować mimo, że pod względem techniki wykonania, film ten zaliczyć można śmiało do pierwszorzędných, mimo że jest on nie tylko dla Podhala, ale i dla Polski niesłychanie ważnym czynnikiem propagandowym. P. Adam Krzeptowski twórca „Białego śladu” przygotowuje obecnie nowy film. Byłoby rzeczą pożądaną, by w filmie tym uwzględnił nie tylko Zakopane i Tatry, ale całe szerokie Podhale i całemu światu pokazał wszystko to, co jest u nas godnego widzenia. Wogóle rozwiązanie kwestji propagandy i reklamy jest rzeczą bardzo skomplikowaną i trudną. W każdym razie sprawie tej należy poświęcić więcej uwagi i starać się ją w odpowiedni sposób rozwiązać.

Przy Wydziale Powiatowym w Nowym Targu powstał Komitet Propagandy Podhala. Akcję propagandy Podhala skupić należy w jednym ręku i nie prowadzić jej jak dotychczas oddzielnie dla Zakopanego, Szczawnicy czy Rabki — lecz wspólnie, dla ca-

tego Podhala. W akcji tej wykorzystać należy wszystkie te czynniki, które z nazwą i dzisiejszymi postulatami reklamy się pokrywają (filmy propagandowe, albu-

my, prasa), a nie sięgać do wzorów z przed conajmniej kilkudziesięciu lat.

(C. d. n.)

Dr. Cuszek.

Dzień „Święta Morza“.

Święto Morza obchodzone będzie w bieżącym roku w całej Polsce w dniach 28 i 29 czerwca. Celem należytego i uroczystego wykonania obchodu powyższej uroczystości powyższego Święta, również na całym terenie ziemi Podhalańskiej, Spiskiej i Orawskiej zorganizował się Powiatowy Komitet Święta Morza w Nowym Targu, z przewodniczącym p. Starostą Mateuszem Korniakiem i zastępcami: sędzią Antonim Celewiczem i burmistrzem Józefem Rajskim, oraz komitety lokalne: 1) w Nowym Targu, z przewodniczącym p. burmistrzem Józefem Rajskim, 2) w Zakopanem, z przewodniczącym naczelnikiem poczty p. Kazimierzem Irzykowskim, 3) w Rabce, z przewodniczącym p. burmistrzem Dr. Stanisławem Tomczykiem, 4) w Czarnym Dunajcu, z przewodniczącym p. naczelnikiem Sądu Dr. Ludwikiem Harnerem, 5) w Krościenku n.D. z przewodniczącym naczelnikiem Sądu p. Franciszkiem Dankiewiczem, 6) w Szczawnicy Wyżnej, z przewodniczącym koinisarzem Rządu p. Władysławem Czają, 7) dla Spisza w Łąpszach Niżnych, z przewodniczącym emer. inspektorem szkolnym p. Wendelinem Haberem, 8) w Bukowinie, Poroninie, Harkłowej, we Witowie i innych gminach — dla Orawy w Jabłonce.

Generalnym skarbnikiem dla całego powiatu jest p. Michał Szoski inspektor kontroli skarbowej.

Rodacy! Nie pozostajmy obojętni, weźmy wszyscy bez wyjątku zwarty, czynny udział w powyższej uroczystości Święta Morza. Składajmy choćby drobny grosz na cele budowy naszej floty wojennej, w celu obrony naszego Pomorza, a masa stworzy poważny kapitał narodowy, który pokona wszelkie trudności finansowe i wrogię nam zagranicę pokażemy, że z Polakami nie żarty, bo nigdy nie damy odebrać sobie od wieków należącego do naszego Państwa, rdzennie polskiego i drogiego nam Pomorza — a wszelkie zakusy zmierzające do odebrania go nam — odeprzemy zwarciem, z bronią w rękę, aż do ostatniej kropli krwi!

Zapisujmy się również na członków Ligi Morskiej i Kolonjalnej, oddział w Nowym Targu.

Prezes Oddziału Ligi Morskiej i Kolonjalnej
w Nowym Targu
sędzia *Celewicz.*

RODACY!

Obowiązkiem każdego Polaka jest poznać nasze polskie wybrzeże morskie, wraz z portem Gdynią.

Rodacy z ziemi Podhalańskiej, Spiskiej i Orawskiej!

Łatwo spełnicie powyższy obowiązek, przy małych trudach i wyjątkowo niskich kosztach, jeżeli skorzystacie z okazji, bo Oddział Ligi Morskiej i Kolonialnej w Nowym Targu organizuje z okazji tegorocznego

Święta Morza wspólną podhalańską czterodniową wycieczkę do Gdyni, specjalnym pociągiem, z wyjazdem ze Zakopanego, z możliwością wsiadania na każdej stacji aż do Chabówki, z minimalnym kosztem, bo najwyżej tylko 20 zł. od osoby tam i zpowrotem, w czasie między 10 a 20 lipca br. — Większa ilość uczestników obniży jeszcze te koszty.

Zatem Obywatele Podhalańskich, Spiskich i Orawskich miast, miasteczek i wsi, zgłaszajcie zaraz swoje

Pamiętajmy o Święcie Morza!

uczestnictwo ustnie lub pisemnie w księgarni p. Jana Kabłaka w Nowym Targu, przy zapodaniu dokładnego swego adresu za równoczesnym złożeniem zaliczki po zł. 10 najpóźniej do dnia 5 lipca br.

Reszta należności musi być złożoną w dniu wyjazdu. —

Dokładny termin i czas odjazdu wycieczki z każ-

dej stacji od Zakopanego do Chabówki, oraz ostateczne koszty jazdy podane zostaną osobno.

Wpisujcie się na członków Ligi Morskiej i Kolonjalnej do Oddziału w Nowym Targu, bo każdy członek korzysta nadto ze specjalnych jeszcze zniżek.

Za Wydział:
sędzia *Celewicz*
prezes.

Czy jesteś już członkiem Ligi Morskiej i Kolonjalnej?

Zebranie informacyjne.

Z zadowoleniem należy powitać inicjatywę akademików, którzy rokrocznie zjeżdżają do swych przyszłych kolegów i informują ich o życiu akademickim. Wskazówki i rady udzielone przez akademików pragnącym studjować abiturjentom są bardzo cenne i pożyteczne. Oceniają to dobrze ci, którzy udając się na wyższe studja, niezapomnieli w należyte informacje, zmuszeni byli tracić czas na zasięganie informacji od przygodnych informatorów, doznając przytem niejednego rozczarowania i niejednego zawodu. Obecnie dzięki dobrze zorganizowanemu informacyjnemu zebraniu i dzięki opiece koleżeńskiej, nowowstępujący na Uniwersytecie jest już należycie i wyczerpująco poinformowany. —

W roku bieżącym odbyło się również takie zebranie informacyjne, urządzone staraniem Akademickiego Pododdziału Związku Strzeleckiego w Nowym Targu. Na zebraniu wygłoszono po zagajeniu Mgr. St. Merczyńskiego następujące referaty: „Wpisy na Uniwersytecie Jagiellońskim“ przez p. St. Mozdyniewicza, „Studja teologiczne“ przez ks. St. Iskrzyckiego, „Stu-

dja prawnicze“ przez p. J. Kudasika, „Studja na wydziale filozoficznym“ przez p. T. Barana, oraz „Sprawy samopomocowe i ideowe“ przez p. Mgr. Stanisława Merczyńskiego.

Zadaniem informacyjnych zebrań jest zaznajomienie abiturjentów gimnazjalnych z warunkami studjów na różnych uczelniach, wskazanie im właściwych metod pracy, pouczenie ich o dobrodziejstwie świadczeń samopomocowych, skierowanie ich do organizacji ideowych, pracujących dla Państwa.

Tegoroczne zebranie spełniło to zadanie w zupełności. Dało abiturjentom materiał do przemyśleń wakacyjnych. Wybór kierunku przyszłych jest niezwykle trudny i doniosły. Materiał podany przez akademików ułatwi abiturjentom właściwy wybór, a przez co uchroni ich w przyszłości od załamań życiowych.

Zebranie tegoroczne w tutejszym Gimnazjum jest trzeciem z rzędu zebraniem informacyjnym. Należy życzyć, ażeby i w przyszłości tego rodzaju zebrania się odbywały, skoro tak pożyteczną spełniają rolę.

S. M.

JÓZEF WAKSMUNDZKI — JASŁO.

Madej.

Jehoł se roz kupiec bez wielgażny las. Bo ta drzewiej, wiecie, zeleznice nie było tak jako teraz som jest — jacy syćko, co ke trzabyło w mieście, na furak zwozili do miasta ze świata.

Ćma była wielgo, bo to wej w nocy było, a miśiącek nie świecił, tozto konie pomyliły se drógom i wjechały sakompak het z wozem w jakiesi błociska — i nijakim cudem ni mogły się wyłabudać z tego meresu. Co sie ik tyzta, wiecie, nabili a „nawiókali“ — ale ke ta — Stargały do imentu i pasy i nokońce — ale ta ani nie hnyły z miejsca . . .

— Niek to syćko djabli bierom! krzyknon kupiec, bo ta widzioł, ze juz nic z tego nie be.

No i cobyście, moi piekni, pedzieli, w te razy pokozoł sie „on“ i tak pado:

— Je, nie tropze sie nic ceku — wozu twojego mi hań nie trza ani koni, ba, ci jesce pomogem wyciągnąć z tego buniora — a ty mi za to jacy to dos, co mos w doma, a o tym nie wies . . .

— E, dy coś mi haw po tym, co mom, a nie wiem — pomyśloł se kupiec — a głośno godo:

— Zgoda!

Uhycił fryśko ciert za koniec dyśła, zapar sie raciami mocno — i wóz już na wirhu, hej na brzzyku! Potem go wyprowadził jesce na syrokom dróge, wyjon z zopazuhy jakisi papier, ozwinył go i podał kupcowi:

— Podpis to tu!

Kie już było gotowe, wsturzył znowu za kaboł, strzelił kopytami, popuścił wiatru i hyboj w las, jaz sie ino kurzyło za nim . . .

A kupiec zaś wartko pojehoł du domu. Barz sie tam pieknie ze swojom witali, bo sie ta i downo nie widzieli — a zona co tchu poleciała do drugiej izby i przyniesła z kołyski na cud pieknego chłopaka. Straś-

Z POLSKI I ZE ŚWIATA.

BLOK DOLAROWO-SZTERLINGOWY.

Sprawa ostatecznego porozumienia walutowego mającego na celu powstrzymanie wahań funta ang. i dolara oraz stabilizację funta wobec dolara na poziomie 4 05 jest kwestją najbliższych dni. Będzie to stabilizacja prowizoryczna, nie oznaczająca bynajmniej powrotu do złota, do tego bowiem koniecznym byłoby przystąpienie Francji do bloku walutowego, gdyż tylko wtedy obie waluty (tj. dolar i funt ang.) związałyby się znów ze złotem. Na to zaś, by Francja przystąpiła do porozumienia Anglii i Stanów Zjednoczonych chwilowo narazie się nie zanosi.

PROWOKACYJNE ŻĄDANIA NIEMIEC.

W ub. piątek min. Hugenberg przesłał do komisji ekonomicznej memoriał, w którym wykazując konieczność skutecznej współpracy między państwami dłużniczymi i wierzycielskimi, domaga się oddania Niemcom kolonij w Afryce i dania im terenów osiedleńczych w Polsce, w państwach bałtyckich i w Rosji, w celu podniesienia zdolności płatniczej Niemiec. Żądanie to wywołało oburzenie wśród członków konferencji tak wielkie, że delegacja niemiecka uważała za stosowne wyjaśnić, że oświadczenie Hugenberga zawiera jego osobisty punkt widzenia, z którym ona się nie solidaryzuje.

WNIOSEK O NIEAGRESJI GOSPODARCZEJ.

Wielką sensację na konferencji londyńskiej wywołał wniosek przedstawiciela Sowieców Litwinowa,

stanowiący uzupełnienie wniosku amerykańskiego co do rozejmu celnego, a domagający się natychmiastowego cofnięcia wszystkich zarządzeń celnych, skierowanych przeciwko jakimkolwiek krajowi. W tym wypadku sowieci chcą zmusić Anglię do zniesienia zakazu przywozu z Rosji. Projekt ten, jakkolwiek nie ma najmniejszych widoków powodzenia, dla Polski jest o tyle interesującym, gdyż godzi między innymi i w stanowisko Niemiec, które jak wiadomo od paru lat prowadzą wojnę celną z Polską i Czechosłowacją.

LORD HOVARD W OBRONIE POLSKIEGO POMORZA.

Angielski mąż stanu lord Hovard zamieszcza w „Timesie“ list otwarty, w którym naprowadza fakty historyczne, etnograficzne, językowe, polityczne i religijne, podkreślające, że „Korytarz“ przed rokiem 1772 tj. przed rozbiorem polski, nigdy nie był częścią składową Niemiec. Mapy i statystyki rządu pruskiego wykazywały zawsze, że obszar ten był zamieszkiwany przez bezwzględną większość polską, a posłami do sejmu pruskiego z tej ziemi byli stale Polacy. Przywrócenie Polsce tego skrawka ziemi jest aktem elementarnej sprawiedliwości.

MANEWRY 200 000 SZTURMOWCÓW HITLEROWSKICH NAD GRANICĄ CZECHOSŁOWACKĄ.

Z granicy czesko-bawarskiej nadchodzą wiadomości o przygotowaniach organizacyj hitlerowskich

nie kupiec był rod. Ale ta nie długo — bo se zaś przibocyl, co sie mu to wej w dródze przytrefilo. To dziecko było djabłu zapisane. Nic go ta juz, wiecie, teraz nie ciesyło, ale o nicym zonie ani nie pisnył. Nie fciol jej mortwić poprózniczy.

A tu ten hłopiec na po cud fajnie sie howoł. Cihe to było, spokojne i strażnie do książki ciekawe. Seści rokó jesce nimioł, kie juz cysto pieknie umioł cytać i pisać.

Ale coz ta z tego syckiego, kie ociec het ze stropienio usknył, zesiwił cołkem, mało sie ta do kogo i obzywoł, ino po kątak łaził, a ozmysłowoł, co juz niedługo trza bedzie dziecko oddać.

Miarkowoł to i chłopiec, ze ta z ojcem cosi niepeć, tozto potela zacon za nim hodzić, nukać a pytać sie, jaz mu ociec sycko dokumentnie opedzioł, jak i co.

— Nie trubujcie sie tyz, mój ojce — pado mu synek na to — Pambóg mi dospomoze, pódem do piekła i ten papier odbierem. A mioł wte niewięcył jako siedem rokó.

Ee, było tyz tu było, kie juz mioł odchodzić.

Płakała matka gorzkimi łzami, ciurkiem ojcu lzy kapaly po licak, kie go zegnali na telezną dróge i rykto wali do torby, co mu ta trza było...

I set tak i set długo i daleko, jaz przywędrowoł w ciemny i strasny las, ke w jaskini w skolak wykutej mieskoł zbój Madej. Strasny to był cłek abo raciej potwora. Rodzonego ojca zamordowoł, siostrom i bra ciom nie darowoł, jacy matke ostawił, coby mu wto mioł worze gotować. Wto mu ta ino w gorzcł wpoł, to go na fleku zabijoł bez litości. Kie sie tu zaś wto trefunkiem zablonkoł, a zbója nie było, to go ta matka starusecka chowała w tej jamie, ale sie ta nie na duzo przydało, bo ten wrodoś zbój taki — wiecie — mioł węk, ze zaroz pocuł ludzkie mieso.

Strasno burza sła nad lasem. Ściemrzyło sie doimentu, pierony zaceny bić w drzewa roz za razem i tyskać sie strasecnie i chłopiec fciol sie schowoć do tej jaskinie. Zoł sie go zrobiło tej starusce i skryła go w nociemniejszy ką i przytżożyła jesce z wirhu smędzgonom.

DZIAŁ URZĘDOWY POWIATU NOWOTARSKIEGO.

Wydział Powiatowy
w Nowym Targu Nowy Targ, 8 VI 1933.
Nr. Hod. sanit. 10/2/33.

Do wszystkich Zwierzchności gminnych w powiecie.

Wielu hodowców bydła rogatego rasy czerwonej polskiej zgłasza się ze sprzedażą swoich sztuk, jakoteż wielu rolników zgłasza się z chęcią nabycia takowych sztuk do chowu. Ażeby udostępnić tak jednym, jakoteż i drugim możliwość sprzedaży lub nabycia, odbędzie się w Nowym Targu w dniu 30 czerwca (piątek) na targowicy targ hodowlany na bydło rogате rasy czerwonej polskiej. Kto więc z tamt. mieszkańców ma na sprzedaż takowe bydło, a szczególnie buhajki, jakoteż kto ma zamiar nabycia takowych, winien przyjść na ten targ i ewent. doprowadzić zwi-

erzęta. Wydział Powiatowy może w pewnych wypadkach pomóc niektórym rolnikom w nabyciu sztuk rasowych i to jedynie na podstawie umowy i jako dopłatę do ceny kupna w wysokości od 10 do 30 zł. resztę zaś musi płacić sam nabywca.

Należy o tem ogłosić jak najobszerniej, a Zarządy gmin, w których niema dostatecznej ilości buhajów czerwonych, uznanych przy tegorocznych przeglądach za dobre — prosimy postarać się o chętnych hodowców, którzyby ewent. sprzedali na rzeź swoje nienadające się buhaje, a nabyli na targu odpowiednie. — Oprócz tego w dniu targu Komisja licencyjna będzie wydawać dla buhajów dobrych tymczasowe świadectwa uznania.

Przewodniczący T. Wydziału Powiat
M. Korniak
Starosta Powiatowy.

do wielkich manewrów oddziałów szturmowych i sztafet ochronnych narodowo-socjalistycznych. Mimo, że przygotowania te odbywają się w największej tajemnicy, to jednak na teren czechosłowacki przedostają się sensacyjne szczegóły tej wielce podejrzanej akcji.

W manewrach tych mają brać udział nie tylko bawarskie oddziały hitlerowskie, ale również sztafety i oddziały szturmowe, ściągnięte specjalnie w tym celu z Prus i zachodnich Niemiec.

Już obecnie zauważyć można na pograniczu sil-

ną koncentrację „brunatnych koszul“. Jak slychać, w manewrach ma brać udział przeszło 200.000(!) hitlerowców.

CZECHOSŁOWACJA ZNALAZŁA WŁAŚCIWĄ ODPOWIEDŹ NA PROWOKACJE NIEMIECKIE.

Oficjalny organ praski „Lidove Noviny“ donoszą, że w tych dniach ukaże się rozporządzenie rządu czechosłowackiego, zabraniające debitu na terenie Czechosłowacji przeszło 100 dziennikom i czasopiśmom niemieckim.

Ale ta wnet wpod i Madej i zaroz pocuł świeżego ciekla Hipnon ku niemu i juz sie noń palicom zamierzył, ale już niewiem, cy sie mu luto dziecka zrobiło, cy go tyz co tkayno na wnuku, bo ino ostro nań požroł i pyło sie go, co za jeden i skąd sie tu wzion. Hłopiec sie strasnie przelonk zbója — ale ta dość rezolitnie wyonacył, jak i co.

— Słuchoj — poskrobku — pado mu zbój — pusce n cie, bo tak cy tak djabli cie pewnikiem upiekom na skwarek — ale jakby ci sie trefunkem udalo, to mos mi tam spenetrować, jakie mnie tam męki cekajom po śmierci!

Wysed na drugi dzień jak sie ino zaceno ozwidniać i na trzeci dzień na odwiecyrz, jaz był przy piekielnej bramie. Cało była ze zelaza. Zaroz wzion z worecka świente obrozki i porozlepiol na niej — i zaroz mu sie sama otworzyła.

Wte przyskocyl sam jancykryst i krzycy:

— Coś ty za jeden, cego tu fces?!

— Cyrografu na mojom duse, coście od ojca jancyganili.

I zaroz zacón go mocno kropić świenconom wodom, a djabeł jak nie zacnie hipkać, ryceć i ciskać sie po całym piekle — a potym krzyceć coby oddać ten cyrograf.

Ale jeden djabeł kulawy, co ten papier trzymoł w gorzci, nie fciol go nijakim sposobem wydać, choć go ta strasnie parzyła świencona woda z kropidła.

Ozpajedził sie jancykryst i krzyknon:

— Na Madejowe łoze ś nim, kie nie fce dać!

Przelonk sie strasnie ciert tego loza i pranył cyrograf na ziem.

Chłoptec łap papier i uciekaca, ale se jesce przibocyl o tym Madejowym lozu, fciol go koniecznie widzieć.

Stolo na samiućkim środku piekła. Była to duzo krotka, cała ze zelaza, ponabijano ostrymi klincami, sydlami i cejnym takim. Pod spodkiem polil sie ogień, a z góry kapala oztopiona smoła i siarka.

Strak bylo i patrzyć!

Toz to jaz węcyl sie nie obziyroł po piekle, iz wartko uciółk za brame.

Zarządzenie to ma być odpowiedzią na ostre represje władz niemieckich wobec prasy zagranicznej, przyczem najbardziej ucierpiała prasa czeska. Pod powyższy zakaz podpadają wszystkie wielkie pisma narodowo-socjalistyczne, jakoteż wydawnictwa ilustrowane.

KREDYT DLA RZEMIEŚNIKÓW.

Bank Gospodarstwa Krajowego rozpoczął rozdział kredytów dla rzemiosła na pierwsze półrocze 1933 r. Przy Komunalnych Kasach Oszczędności wzgl. przy Spółdzielniach powstają komitety rozdzielcze. Weksle rzemieślnicze muszą zawierać dwa podpisy i żyro instytucji pośredniczącej, oraz termin płatności,

które nie przekracza 6 miesięcy. Najwyższy kredyt jaki może uzyskać poszczególny rzemieślnik, stanowi kwota 2000 zł. Kredyt ten nie może być traktowany jako pomoc dla zwiększenia inwestycji, ani też przeznaczony na konsumpcję, lecz ma charakter kredytu zwiększającego środki obrotowe.

WYPŁATA DODATKU MIESZKANIOWEGO DLA NAUCZYCIELI.

Min. S. W. zawiadomiło wszystkich wojewodów, że wypłata dodatków na mieszkanie dla nauczycieli szkół powszechnych wiejskich ma być dokonywana przez urzędy skarbowe z pominięciem władz gminnych.

Z życia strzeleckiego.

W Ludźmierzu, dnia 18 czerwca br. odbyło się zebranie celem zawiązania Oddziału Związku Strzeleckiego przy udziale przeszło 100 osób. Zadania i cele Związku Strzeleckiego przedstawił powiatowy ref. wychowania obyw. p. Stanisław Mróz — zaś znaczenie tej organizacji dla obrony i utrzymania państwowości pow. komendant Związku Strzeleckiego p. Kozaczka Jan. Do oddziału ćwiczących zgłosiło się 42 osób — poczem wybrano Zarząd w następującym składzie: prezes ob. Czarniak Franciszek, zast. naczelnik gminy Fit Jan — członkowie Zarządu: Łapczyński Jan, Jachymiak Jan, Górz Jan, Hanzel Ignacy, Krawczyński Bronisław, ref. wych. obyw. kier. szkoły Czarniakówna Franciszka, komendant Siuty J., zast. Pawłowski J.

Poważny nastrój zebrania, wielkie zainteresowanie się zagadnieniem obrony państwa i liczny udział

są dowodem, że Ludźmierzanie wczuwają i interesują się potrzebami państwa i są wierni podhalańskiej tradycji Strzeleckiej. Apelem do wytrwałej, rzetelnej i bezinteresownej pracy dla Ojczyzny zakończono zebranie i wzniesiono okrzyk na cześć Rzeczypospolitej Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego.

Nowemu Oddziałowi Związku Strzeleckiego życzymy „Szczęść Boże“ w dalszej pracy.

Dzieci patrzą.

Dzieci i ryby głosu nie mają — powiada przysłowie. Wiele ono coprawda straciło na aktualności w związku z reformą wychowania. Dzisiaj dzieci coraz częściej głos zabierają i mówią o sobie rzeczy całkiem dorosłym nieznanym, jak o tem świadczą an-

I znowu seł jeden dzień, drugi dzień, jaze na trzeci przysel do tyj jaskini — jak mu napedziol zbój. — Tu juz cekol na niego. Zaroz mu tyz opedziol dokumentnie co tam widziol w piekle. Zmortwiol zbój ze strachu i obiecol se za te syćkie grzychy pokutowoć.

Wyšli razem z jaskinie. Madej uklonk w lesie, wbił do ziemi tom pałke, co niom ludzi mordowoł, a ze wiedział, co ten chłopiec mioł iść na księdza, pedziol mu, ze potela bedzie cekol na tym miejscu, pokiela on nie ostanie biskupem.

I tak minylo kupa rokók, kim tyn chłopok ostoł tym biskupem. Przejezdzoł roz bez gęsty i ciemny las, a taki wielgi, ze mu końca nie było. Jaz tu naroz zapachniały mu kesi jabka. Kozoł stanonc i wypatryć slugom, ka by to te jabka były. Niedługo ta sukali. Wnetki sie wyrtili opedzieli, ze niedaleko z tela rośnie straśnie piekno jablonka, ale wse zodnego jabka nie do se urwać, ani ściapoć. Pod jablonkom zaś klency starzec, a mo siwom brode jaz do samej ziemie.

Wysiod zaroz biskup z powoza, a kie przisel pod to drzewo, ni móg sie nacudowoć, ale nie tak tyj jablonce, jako temu starcowi. Bo to — wiecie — był Madej! I zaroz go pieknie popytoł, co by go wystuchoł i ozgrzysył.

Sługowie, co ta byli niedaleko, widzieli, jak jedno jabko po drugim przemienio sie w gołombki i jak te furgajom ku niebu. Jacy jedno ostoł. Była to wej dusa ojca Madeja. Ale kie i ten grzych wypowiedziol, ostatnie jabko przeminione w gołombka poleciało za inksymi.

Długo i goronco modlił sie biskup nad grzyśnikiem. A kie go jaz ozgrzysył, dotknon sie go palicem — a w te razy ciało Madeja ozleciało sie na drobny prosek — jak nieprzymierzający — kurzowka na psiorce.

(Koniec).

kiety szkolne. Nie potrzeba zresztą litanii mozolnie składanych pytań pedagogicznych, nieomal w każdym domu rodzinnym dzieci miałyby „coś“ do powiedzenia. A więc skarży się ośmioletni Franio, że tatuś wykrzyczał go za drobnostkę — za to, mianowicie, że kupił sobie na spacerze cukierków od ulicznego sprzedawcy. Cukierki były lekko zamglone pyłem ulicy i tatuś wygłosił do syna długą mowę o higienie. Gdy tatuś skończył, przyszedł „ten pan“, który tatusiowi dostarcza stale prawdziwie domowych papierosów, bo fabrykowanych w domu nielegalnie. I ten sam tatuś, który przed chwilą wygłaszał mowę o niehigienicznych cukierkach, zapomniał całkiem o higienie, gdy chodziło o papierosy. A przecież Franio słyszał opowiadanie stryja w jakich to warunkach brudu i niechlujstwa są wyrabiane „domowe papierosy“.

Franio nie wie, jak pogodzić sprawę cukierków ze sprawą „domowych papierosów“. Może mu poradzicie?

KRONIKA

Zjazd Podhalan. W myśl uchwały Zarządu Głównego z dnia 27 maja. Zjazd Podhalan odbędzie się w Białym Dunajcu, w dniach 12 i 13 sierpnia 1933 r. Sprawozdania Ognisk należy nadsyłać pod adresem Zarządu Głównego do końca lipca. Wnioski na Zjazd zgłaszać najdalej na 8 dni przed terminem zebrania.

Zarząd Główny:

Dr. L. Wyrostek
sekretarz.

J. Zachemski
prezes.

Egzamin dojrzałości w b. r. w Państw. Gimnazjum im. Seweryna Goszczyńskiego zdali: Antosz Wojciech, Batkiewicz Stanisław, Bełtowski Mieczysław, Botoz Józef, Chlebek Franciszek, Chlebek Józef, Chmiel Andrzej, Cudzik Andrzej, Gal Józef, Iwan Stanisław, Jabłoński Alojzy, Kapturkiewicz Leon, Kosowicz Jan, Krupa Stanisław, Lipkowski Władysław, Łowisz Andrzej, Łuszczek Jan, Machay Ferdynand, Mikołajczyk Jan, Myszkowski Włodzimierz, Obrochta Andrzej, Pajerski Jan, Różański Kazimierz, Skalski Kazimierz, Skorupa Franciszek, Stotter Adolf, Szaliarski Józef, Strycharski Włodzimierz, Wilk Kazimierz.

Pow. Komitet Ligi Morskiej i Kolonjalnej organizuje w dniach od 10 do 20 lipca br. pod przewodnictwem prezesa Komitetu, p. sędziego Dr. Celewicza wycieczkę do Gdyni. Koszta wycieczki tam i zpowrotem z dwudniowym pobytem w Gdyni wynoszą do 20 zł. Zgłoszenia należy kierować ustnie lub pisemnie do księgarni p. Jana Kabłaka, Nowy Targ, Rynek, i równocześnie należy wpłacić zaliczkę 10 zł.

Skład Komitetu Powiatowego „Święta Morza“ z siedzibą w Nowym Targu: Przewodniczący: Staro-

sta Mateusz Korniak, I. zastępca: sędzia Antoni Celewicz, I. zastępca: burmistrz Józef Rajski, sekretarz Mgr. Andrzej Stachoń. — Oprócz prezydium w skład Komitetu wchodzi członkowie honorowi w liczbie 16 i członkowie zwyczajni w liczbie 52. Równocześnie zorganizowano komitety lokalne w Zakopanem, Krościenku, Rabce, na Spiszu i Orawie i Czarnym Dunajcu, które zajmą się uroczystością „Święta Morza“.

W ub. czwartek na szosie między Nowym Targiem a Ludźmierzem auto spłoszyło konia, jadącego na wozie gospodarza z Ludźmierza Franciszka Byrnasa, skutkiem czego wóz został wywrócony, a koń doznał złamania nogi. Gospodarz wyszedł bez szwanku.

W oktawę Bożego Ciała, tj: dnia 23 bm. odbyła się procesja w N. Targu na rynku.

Ruchliwy zespół teatralny Ochot. Straży Pożarnej w Żalucznem wystąpił dnia 18 czerwca br. z wesołym widowiskiem, na które złożyła się bajka Sabaly w formie monologu, oraz komedia pt. „Grajcarkowe zaloty“. Przedstawienie to, dzięki doskonałej reżyserji p. naucz. Stan. Lassotówny, spotkało się z pełnym uznaniem licznie zgromadzonych widzów. Sympatyczni amatorzy wykazali swą żywą i swobodną grą duże wyrobienie, rzadko spotykane wśród podobnych zespołów wiejskich. — W czasie przerw przygrywała miejscowa muzyka góralska. — Całość pozostawiła miłe wrażenie.

W nocy z 16 na 17 bm. został zastrzelony przez czechosłowacką straż graniczną Ignacy Owsiak z Lipnicy Wielkiej. Ranny został przewieziony do szpitala w Różomberku, gdzie wkrótce zmarł. Zmarły osierocił pięcioro dzieci. Zaznaczyć należy niehumanitarność czeskiej straży granicznej, która do rannego, leżącego już na ziemi, oddała jeszcze dwa strzały.

Samobójstwo. Franciszek Ścisłowicz z N. Targu, lat 32 popełnił samobójstwo. — Powód desperackiego kroku nieznany.

Liczny zjazd letników do różnych miejscowości na Podhalu jest znacznie liczniejszy, niż w roku poprzednim.

Dział sportowy.

Dnia 25 czerwca br. odbędą się zawody w piłce nożnej między K. S. „Podhalem“ a K. S. „Sokół“. Mecz ze względu na rywalizację obydwu drużyn zapaści się bardzo interesująco.

Obydwie drużyny wystąpią w najsilniejszych swych składach.

.....

Prosimy o odnowienie prenumeraty na
II półrocze oraz uregulowanie zaległości.

.....

Za ten dział Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Nr. Przed-28/1 33.

OGŁOSZENIE.

Miejskie Zakłady Ceramiczne w Nowym Targu

wyrabiają oprócz znanej z dobrej jakości cegły maszynowej i ręcznej, wszelkie wyroby cienkościennie, jakoto: dachówkę tłoczoną „Marsyljanke“ dwu-felcową, czerwonego i czarnego koloru, płyty ściennie i pustaki najlepszej jakości, w każdej ilości do nabycia

po cenach wysoce konkurencyjnych.

Wypróbowana jakość powyższych wyrobów i solidna obsługa, daje odbiorcom wszelką gwarancję.

Zarząd Miejskich Zakładów Ceramicznych wyjaśnia, że dachówka ma

specjalne zalety

dla tutejszej okolicy z tego względu, że nie łuszczy się jak inne dachówki tutaj sprzedawane, posiada architektoniczny estetyczny wygląd, leży pewnie na dachu i może być do łąty przytwierdzona drutem, ponadto nadzwyczaj ekonomiczna, gdyż na 1 m² wychodzi 14 sztuk, podczas gdy innych 17 sztuk.

Cena za 1000 szt. loco cegielnia wynosi:

I. kl. 120 zł., II. kl. 100 zł., III. kl. 80 zł.

— Na żądanie służymy wzorami. —

Zarząd.

MIESZKANIA DLA LETNIKÓW

w powiecie nowotarskim w gminach:

SKAWICA — w pobliżu znanego letniska Zawoja. Kąpiele rzeczne, lasy szpilkowe, cudowne spacery, przepiękna okolica, miłe towarzystwo. Na sezon pokoje, lub pokoje z kuchnią. — Zgłoszenia i informacje: Dom „Na Skalnem Podhalu“ w Skawicy, poczta Maków Podhalański.

PODWILK — 50 pokoi z kuchnią lub bez. Ceny bardzo niskie. Wiadomość: Józef Lizak w Podwilku. Urząd gminny udziela zniżek kolejowych z powrotem.

SPÓŁDZIELCZY BANK LUDOWY

z ograniczoną odpowiedzialnością w Krościenku nad Dunajcem

obniża stopę procentową od wkładek oszczędności z dniem 1 października 1933 roku z 8 na 7 od sta rocznie.

Zawiadomienie.

Zawiadamiamy uprzejmie naszych P. T. Odbiorców, że z dniem 1 lipca br. przenosimy naszą kancelarię wraz z biurem

Wolnego Składu Soli

z dotychczasowego lokalu (w kamienicy Dra Stysia) do własnej kamienicy w Nowym Targu Rynek I. 14 gdzie dla usprawnienia administracji prowadzić będziemy to biuro obok naszego sklepu z towarami żelaznemi i budowlanemi,

Również projektowanem jest przenieść także w przyszłości do tego domu sprzedaż nasion rolniczych i nawozów sztucznych.

„PODHALE“

SPÓŁDZIELNIA ROLNICZO-HANDLOWA
W NOWYM TARGU

Stowarzyszenie zarej. z ograniczoną poręką.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: NOWY TARG, RYNEK 4. I-sze p., TEL. Nr. 10.

Preodpłata roczna w Polsce 8 zł., półroczna 4 zł., kwartalna 2 zł., w Ameryce rocznie 2 dol., zagranicą rocznie równowartość 2 dol., Wychodzi na każdą niedzielę. — Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: cała strona 100 zł., za 1/2 strony 50 zł., za 1/4 strony 30 zł., za 1/8 strony 18 zł. Od ogłoszeń długoterminowych odpowiedni rabat. Konto czek. P. K. O. Warszawa 151.902.

Wydawca: Podh. Spół. Wyd. w Nowym Targu. — Piśmo redaguje Komitet. — Redaktor odpow. Dr. Fr. Ciszek.

Drukarnia Podhalańska W. Ostrowskiego w Nowym Targu, ul. Szkolna 8. Tel. 99.